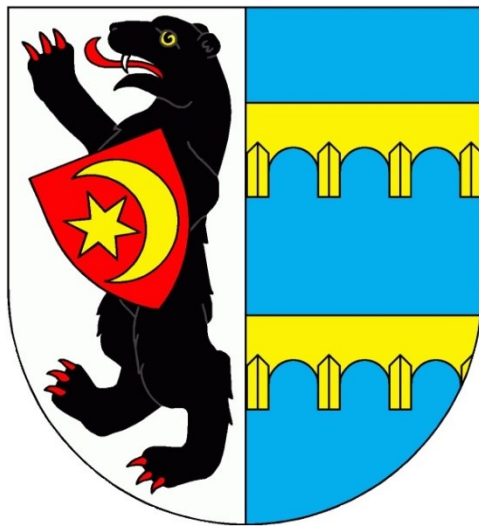

INFORMACE A STANDARDY

**K VÝKONU SOCIÁLNĚ PRÁVNÍ
OCHRANY DĚTÍ
(SPOD)**

OBEC DOBROMĚŘICE

Základní povinnosti obce dle zákona SPOD:

- §10 odst. 1 – obecní úřad je povinen **vyhledávat „ohrožené“ děti** (uvedené v § 6 zákona), působit na rodiče, projednat s rodiči nedostatky ve výchově, poskytnout nebo zprostředkovat poradenství rodičům atd.,
- §15 odst. 1 – ocitne-li se dítě bez péče přiměřené jeho věku, zejména v důsledku úmrtí rodičů nebo jejich hospitalizace, je obecní úřad povinen zajistit takovému dítěti neodkladnou péči.
- §32 odst. 1 – obecní úřad při péči o „ohrožené“ děti (již zmíněný §6) zaměřuje svoji pozornost na **využívání volného času těchto dětí**; na děti vyhledávající styky s fyzickými osobami nebo skupinami těchto osob používající alkoholické nápoje nebo návykové látky nebo páchajícími trestnou činností; nabízí dětem programy pro využití volného času se zřetelem k zájmu dětí a jejich možnostem atd.
- §37 odst. 1 – **zajištění neodkladné péče** – dítětem je ale v tomto případě cizinec (podobné jako § 15odst. 1)
- § 51 odst. 3 – obecní úřad na vyžádání **podává** soudu, obci III. Typu (OSPOD), státnímu zastupitelství **zprávy o poměrech dítěte**.
- § 56 – **vede „zjednodušenou“ evidenci a spisovou dokumentaci** dle čl. 34 a 35 Směrnice MPSV čj.: 2013/26780-21 (ze dne 19. 9. 2013) o stanovení rozsahu evidence dětí a obsahu spisové Dokumentace.

Principy a cíle sociálně právní ochrany dětí

- předním hlediskem poskytování SPOD je nejlepší zájem, prospěch a blaho dětí,
- sociálně právní ochrana dětí se poskytuje všem dětem bez rozdílu a bez ohledu na rasu, barvu pleti, pohlaví, jazyk, náboženství, politické či jiné smyšlení, národnost a etnický původ,
- **sociálně právní ochrana se až na výjimky poskytuje bezplatně,**
- poskytuje se všem dětem mladším 18 let,
- stát je odpovědný za ochranu dětí před tělesným a duševním násilím, za ochranu jejich zdravého vývoje z hlediska fyzického, psychického a mravního a ostatních aspektů integrity dítěte jako nositele práv daných Ústavou, Listinou základních práv a svobod a práv vyplývajících z materiálních závazků ČR. **Stát však nenahrazuje povinnosti a odpovědnost rodičů, nezasahuje do jejich postavení jako nositelů rodičovské odpovědnosti, nejsou-li práva nebo vývoj dětí ohroženy,**
- orgány s obecnou působností na úseku ochrany dětí jsou soudy a orgány určené zákonem o sociálně právní ochraně dětí,
- vůdčím pravidlem pro činnost orgánu sociálně právní ochrany je princip prevenčního působení na rodinné vztahy, jsou-li zasaženy tak, že přichází v úvahu působení veřejné moci. Opatření sociálně právní ochrany jsou hierarchicky uspořádána ve vnitřně provázaný celek, umožňující volbu nástrojů podle konkrétní situace, v níž se dítě nachází, podle intenzity ohrožení,
- důraz je položen na ochranu dětí před sociálně patologickými jevy,

- děti dočasně nebo trvale zbavené svého rodinného prostředí nebo děti, které nemohou být ponechány v tomto prostředí, mají právo na zvláštní ochranu a pomoc poskytovanou státem v podobě některé z forem náhradní rodinné výchovy,
- při volbě řešení je nutno brát potřebný ohled na žádoucí kontinuitu ve výchově dítěte a na jeho etnický, náboženský, kulturní a jazykový původ,
- v případě osvojení dítěte do ciziny je nezbytné respektovat princip subsidiarity,
- orgánům sociálně právní ochrany dětí se ukládá povinnost sledovat výkon ústavní nebo ochranné výchovy, aniž by zasahovaly do provozu a řízení zařízení. Cílem je sledování a dodržování práv dítěte,
- cílem sociálně právní ochrany je též sanace rodiny.

STANDARDSY KVALITY PŘI POSKYTOVÁNÍ SOCIÁLNĚ-PRÁVNÍ OCHRANY DĚTÍ

STANDARD 1

Odkazy na spolupracující instituce v problematice SPOD

Orgány státní správy a samosprávy

- Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR (MPSV ČR)
- internetové stránky (<http://www.mpsv.cz>)
- Krajský úřad Ústeckého kraje (KÚUK)
- internetové stránky (<http://www.kr-ustecky.cz>)
- Městský úřad Louny
- internetové stránky (<http://www.mulouny.cz>)
Kurátor pro děti a mládež,
Jindřich Ibl, DiS
415 621 226 e-mail j.ibl@mulouny.cz

Nestátní neziskové organizace s pověřením SPOD ve správním obvodě Louny:

- Návraty
- Romano Jasnica
- Náhradní rodiny Ústeckého kraje

STANDARD 2

Prostředí a podmínky

Výkon sociálně-právní ochrany je zajištěn v prostorách Obecního úřadu Dobroměřice.

Obecní úřad Dobroměřice zveřejňuje informace o výkonu sociálně-právní ochrany prostřednictvím:

- internetových stránek (<http://www.dobromerice.cz>) - v elektronické podobě,
- zpracované informace o standardech k nahlédnutí v kanceláři OÚ, adresa: Obecní úřad Dobroměřice, Pražská 53, Dobroměřice 440 01 – v tištěné podobě,
- poskytování obecných informací o činnosti SPOD – telefonicky, osobě

STANDARD 3

Informace pro veřejnost o rozsahu a podmínkách poskytování sociálně-právní ochrany

Sociálně právní ochranu dětí zajišťují:

- orgány sociálně právní ochrany dětí, jimiž krajské úřady, obecní úřady obcí s rozšířenou působností, obecní úřady, ministerstvo, Úřad pro mezinárodně právní ochranu dětí v Brně, obce v samostatné působnosti a kraje v samostatné působnosti, komise pro sociálně právní ochranu dětí a další právnické a fyzické osoby, jsou-li výkonem sociálně právní ochrany pověřeny.
- sociálně právní ochrana je poskytována bezplatně
- sociálně právní ochrana je poskytována v úředních hodinách obecního úřadu a po pracovní době je zajištěná pohotovostní službou.

STANDARD 4

Personální zabezpečení výkonu sociálně-právní ochrany dětí

V Obecním úřadu Dobroměřice není zařazen zaměstnanec, v jehož pracovní náplni je zajišťování výkonu sociálně-právní ochrany dětí.

Obecní úřad Dobroměřice tvoří:

- starostka - Ing. Ivana Sihlovcová
- místostarosta - Josef Vilhelm
- administrativní pracovnice – Petra Roháčová
- účetní – Helena Trojáková

Podatelna: kancelar@dobromerice.cz
info@dobromerice.cz

Úřední hodiny: Pondělí 7.00 - 11.30   12.00 - 17.00
   Středa 7.00 - 11.30   12.00 - 17.00

STANDARD 5

Přijímání a zaškolování

Vzhledem k tomu, že v Obecním úřadě Dobroměřice není zařazen zaměstnanec, v jehož pracovní náplni je zajišťování sociálně-právní ochrany standard nezpracováváme.

STANDARD 6

Profesní rozvoj zaměstnanců

Vzhledem k tomu, že v obecním úřadu Dobroměřice není zařazen zaměstnanec, v jehož pracovní náplni je zajišťování sociálně-právní ochrany standard nezpracováváme.

STANDARD 7

Prevence

Povinnost vyhledávat a monitorovat ohrožené děti, na které se zaměřuje sociálně-právní ochrana dětí, vyplývá pro OÚ Dobroměřice I § 10 odst. 1 písm. a) zákona č. 359/1999 Sb. Informací a podnět ohledně možného ohrožení dítěte může obecní úřad obdržet rovněž od kterékoli fyzické osoby v souladu s § 7 odst. 2 zákona č. 359/1997Sb., anebo např. ze školy, mateřské školy nebo z jiného zařízení určeného pro děti, dále od lékaře, obecní policie nebo policii ČR, nestátní organizace apod. Na obecní úřad se může s žádostí o pomoc obrátit rovněž samo dítě, a to i bez vědomí rodičů nebo jiných osob odpovědných za výchovu v souladu s § 8 odst. 1 zákona č 359/1999 Sb. Klíčové je pro obecní úřad Dobroměřice spolupráce s obecním úřadem obce s rozšířenou působností MÚ Louny, kterému musí bezodkladně oznámit informace o ohroženém dítěti podle §10 odst. 1 písm. g) zákona č. 359/1999 Sb. Činnosti zaměřené na preventivní aktivity se realizují na území obce. Zejména se jedná o tyto subjekty:

- Mateřská škola

- Jiné subjekty: T. J. Sokol Dobroměřice
Klub RC modelář Dobroměřice
FK Středohor Dobroměřice
Rybářský spolek Dobroměřice
SH ČSM Sbor dobrovolných hasičů Dobroměřice

Tým pro děti a mládež nebyl stanoven. Z jednání se subjekty je vždy pořízen stručný záznam, který se ukládá v kanceláři starostky/místostarosty.

STANDARD 8

Přijetí oznámení, posouzení naléhavosti a přidělení případu

Obecní úřad Dobroměřice je povinný vést evidenci dětí, kterým v rámci výkonu sociálně-právní ochrany dětí poskytl pomoc a ochranu, a to podle §56 zákona č. 359/1999 Sb. A podle čl. 34 a 35 směrnice MPSV č. j. 2013/26780-21 ze dne 19. 9. 2013, o stanovení rozsahu evidence dětí a obsahu spisové dokumentace o dětech vedené orgány sociálně-právní ochrany dětí. Konkrétně je obecní úřad povinen vést rejstřík všech dětí, u kterých prováděl některé úlohy při výkonu sociálně- právní ochrany dětí (rejstřík označený spisovou značkou ROD), a dále rejstřík dětí, u kterých byl obecní úřad požádán obecním úřadem s rozšířenou působností nebo soudem o poskytnutí součinnosti při sledování dodržování výchovných opatření podle § 13odstv. 1 zákona č. 359/1999 Sb. (zejména sledování uloženého dohledu nebo omezení). Pokud jde o posuzování naléhavosti případu podle kritéria 8b, je třeba upozornit, že na základě § 15 odst. 1 a § 37 odst. 1 zákona č. 359/1999 Sb. Je obecní úřad I a II stupně povinen neodkladnou péčí a učinit opatření k ochraně života a zdraví v případě dítěte, které se ocitlo bez péče přiměřené jeho věku a rozumové vyspělosti, případně se z jiného důvodu nachází ve vážném ohrožení nebo příznivého vývoje.

STANDARD 9

Jednání, vyhodnocování a individuální plán ochrany dítěte

Při jednání pracovníku OÚ s klientem dodržuje orgán sociálně-právní ochrany základní principy výkonu sociálně-právní ochrany zejména:

- respektuje individuální přístup ke všem klientům,
- vychází z individuálních potřeb každého klienta,
- podporuje samostatnost klientů,
- uplatňuje individuální přístup k potřebám každého klienta
- motivuje k péči o děti,
- posiluje sociální začleňování klientů,
- důsledně dodržuje lidské práva a základní svobody,
- podporuje kontakt s přirozeným sociálním prostředím,
- informuje klienta o postupech používaných při výkonu sociálně-právní ochrany.

Povinnost projednat s rodiči a s dítětem nedostatky ve výchově dítěte nebo v chování dítěte a povinnost působit na rodiče, aby řádně plnili své povinnosti vyplývající z rodičovské odpovědnosti, zejména pokud jde o péči o osobu dítěte, jeho zdraví, ochranu, vzdělání a výchovu, je obecním úřadům stanovena v §10 odst. B) až d) zákona č. 359/1999 Sb.

Vyhledávání ohrožených dětí

Při vyhledávání ohrožených dětí Obecní úřad Dobroměřice, jako orgán sociálně-právní ochrany reagují na:

- oznámení fyzických osob včetně anonymních, které se týkají ohrožení zájmů a života nezletilých dětí,
- oznámení právnických osob, která ohlašují skutečnosti ohrožující zájem a život nezletilých dětí,
- oznámení s účastí dítěte od Policie České republiky
- oznámení od zdravotnických zařízení, školských zařízení a jiných subjektů, které informace poskytly dle § 53 zákona o sociálně-právní ochraně dětí

STANDARD 10

Kontrola případu

Orgán sociálně-právní ochrany zajišťuje pravidelnou kontrolu případu prostřednictvím OSPOD obce s rozšířenou působností tj. MÚ Louny.

O dětech, které jsou zařazeny v evidenci obecního úřadu, vede obecní úřad spisovou dokumentaci podle § 56 zákona č. 359/1999 Sb. A čl. 34, 35 prováděcí směrnice MPSV č. j. 2013/26780-21 ze dne 19. 9 2013. Spisová dokumentace o dítěti je označenou spisovou značkou ROD a obsahuje všechny písemnosti týkající se evidovaného dítěte a jeho rodičů. Pro obsah záznamů založených ve spisové dokumentaci platí obdobně čl. 2 odst. 4 směrnice MPSV č. j. 2013/26780-21. Skartační lhůta je zákonem stanovená v délce 15 let a začíná běžet od začátku kalendářního roku., který následuje vyřazením dítěte z evidence obecního úřadu (viz § 55 odst. 7pism. A) zákona č. 359/1999 Sb.)

STANDARD 11

Rizikové a nouzové situace

Zaměstnanci, kteří jsou zařazeni v orgánech sociálně-právní ochrany, jsou připraveni na výskyt rizikových a nouzových situací a jsou prokazatelně seznámeni se situacemi, které mohou nastat v souvislosti s výkonem SPOD včetně postupů při jejich řešení.

Rizikové situace: klient pod vlivem alkoholu či drog, klient s agresivními projevy, klient napadne zaměstnance, klient napadne klienta, zranění klienta, napadení zaměstnance domácím zvířetem klienta.

Způsob řešení: jednání s klientem se účastní minimálně dva pracovníci nebo je na místo přivolána policie.

STANDARD 12

Dokumentace o výkonu sociálně-právní ochraně dětí

Orgán sociálně-právní ochrany uplatňuje systém zpracování, vedení, evidence a archivace dokumentace, včetně vedení elektronické dokumentace v informačním systému sociálně-právní ochrany dětí o klientech a dalších osobách.

Záznamy orgánů sociálně-právní ochrany jsou vedeny takovým způsobem, aby byly srozumitelné pro klienta.

- O dětech, které jsou zařazeny v evidenci obecního úřadu, vede Obecní úřad Dobroměřice spisovnou dokumentaci dle § 56 zákona č. 359/199Sb. a čl. 34 a 35 prováděcí směrnice MPSV č. j. 2013/26780-21 ze dne 19. 9. 2013.

Jedná se o jednoduchou evidenci a spisovnou dokumentaci dětí, jímž obecní úřad ve své působnosti poskytl pomoc a ochranu. Podrobnosti jsou uvedeny ve Směrnici MPSV.

STANDARD 13

Vyřizování a podávání stížností

Orgán sociálně-právní ochrany má zpracovaná pravidla pro podávání, vyřizování a evidenci stížností v podobě srozumitelné pro všechny klienty

Orgán sociálně-právní ochrany informuje klienty a další osoby a možnosti podat stížnost, a to způsobem srozumitelným klientům a dalším osobám.

Vyřizování stížností, které se týkají postupu obecního úřadu při zajišťování sociálně-právní ochrany dětí platí stanovena v §175správního řádu.

STANDARD 14

Návaznost výkonu sociálně-právní ochrany dětí na další subjekty

Obecní úřad při jednání s rodiči, dětmi nebo jinými osobami odpovědnými za výchovu dítěte odkazuje zejména na činnost obecního úřadu obce s rozšířenou působností tj. MÚ Louny. Dále může obecní úřad doporučit nebo zprostředkovat rovněž služby a pomoc ze strany nestátních organizací, které mají pověření k výkonu sociálně-právní ochrany dětí nebo jsou registrovanými poskytovateli sociálních služeb. Při poskytování poradenství ohledně uplatnění ohledně uplatnění nároků dítěte a rodičů v sociální oblasti může obecní úřad odkázat na činnost příslušných krajských poboček Úřadu práce ČR (dávky pomoci v hmotné nouzi, dávky státní sociální podpory, dávky pěstounské dávky, dávky pro osoby se zdravotním postižením, příspěvek na péči, služby zprostředkování zaměstnání, podpora v nezaměstnanosti atd.), případně dalších orgánů sociálního zabezpečení.

SLOVNÍČEK POJMŮ

Cílová skupina = vymezený okruh osob, jemuž je poskytována sociálně-právní ochrana, tj. děti, ale i rodiče a další osoby odpovědné za výchovu dítěte.

Dítě = osoba mladší 18 let

Individuální plán ochrany dítěte (IPOD) = plán práce s dítětem a jeho rodinou, případně dalšími zainteresovanými osobami; je vytvářen a vyhodnocován koordinátorem případu za aktivní spolupráce klienta

Klient = tj. především dítě, ale také rodič a další osoby odpovědné za výchovu dítěte

Mentor = osoba odpovědná za proces zaškolení nového zaměstnance

Pracoviště = orgán sociálně-právní ochrany dětí (OSPOD)

Zaměstnanec/zaměstnanci = zaměstnanci orgánu sociálně-právní ochrany v pracovně právním poměru.